

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.03.27/GSS. TSC.SG./ 1346537
Konu : Yurtdışındaki Türk Vatandaşları ve Genel Sağlık Sigortası

318/2012

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞINA
Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

İlgi: 24/1/2012 tarihli ve B.13.0.YİH.0.10.00.00/720/470 sayılı yazınız.

Genel sağlık sigortası uygulamasının yurtdışında yaşayan Türk vatandaşları açısından değerlendirilerek bilgilendirme yapılmasına ilişkin ilgi yazınız incelenmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinde genel sağlık sigortalıları sayılmıştır. Bu maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde, ikametgahı Türkiye’de olan kişilerden 60 ıncı maddenin diğer fıkraları ile birinci fıkrasının diğer bentleri dışında kalan ve başka bir ülkede sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşların genel sağlık sigortalısı sayılacağı.

Kanunun 61 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, genel sağlık sigortalılığı, yerleşim yerinin Türkiye olmadığı veya 60 ıncı maddenin üçüncü fıkrası gereği genel sağlık sigortası kapsamı dışına çıkılan tarihten itibaren sona ereceği,

92 nci maddesinin birinci fıkrasında, kısa ve uzun vadeli sigorta kapsamındaki kişilerin sigortalı ve genel sağlık sigortalısı olması, genel sağlık sigortası kapsamındaki kişilerin ise genel sağlık sigortalısı olmasının zorunlu olduğu.

Geçici 12 inci maddesinin beşinci fıkrasında, 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri gereğince sigortalı sayılanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1/1/2012 tarihine kadar bildirimlerini yapmak zorunda olduğu,

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunun 3 üncü maddesinde yerleşim yeri adresi, sürekli kalma niyetiyle oturulan yeri ifade etmekte olduğu,

Hüküm altına alınmıştır.

Anılan hükümler doğrultusunda 1/1/2012 tarihi itibarıyla geçiş sürecinin sona ermesi ile zorunlu olarak uygulamasına başlanılan genel sağlık sigortası sebebiyle AKS’de kayıtlı adresleri Türkiye olan Türk vatandaşlarının, Kurumumuzca Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında resen genel sağlık sigortası tescil işlemleri yapılmaktadır ve yerleşim yeri adresinin Türkiye olmaması halinde bu kapsamındaki genel sağlık sigortalılığı sona erdirilmektedir.

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının, 5490 sayılı Kanun hükümleri gereğince sürekli kalma niyetiyle oturdukları yer olan yurtdışındaki yerleşim yeri bilgilerinin, AKS’de kayıtlı adresleri olmaması halinde bu kişiler, genel sağlık sigortalısı olarak resen tescil edilmektedir.

Bu nedenle yurtdışında yaşayan Türk vatandaşları, zorunlu genel sağlık sigortası uygulamasına dahil edilmemeleri, dahil edilmiş iseler haklarında yapılan tescilin iptal edilmesi için AKS’de Türkiye olan adres bilgilerini, bizzat kendileri ya da aynı konutu paylaşan ailenin ergin fertlerinden birisinin şahsen veya posta (iadeli taahhütlü veya kargo)

yoluyla dış temsilciliklere müracaat ederek, dış temsilciliğin bulunmadığı ülkelerde ise bildirimlerini posta ile nüfus kaydının bulunduğu nüfus müdürlüğüne veya sayısal imza (mobil veya dijital) ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne yaparak yurtdışı adresleri ile güncelleyebilmektedirler.

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarından adres güncellemelerini yaptıkları tarihten önce Kurumumuzca Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında resen tescil işlemleri yapılmış olanlar ise 1/1/2012 tarihi ile yurtdışı adreslerini güncelledikleri tarih aralığında yurtdışında çalışma, eğitim vb. amaçlarla yerleşik olduklarını belgeleyen resmi evraklarının ekli olduğu dilekçelerini Türkiye'deki yerleşim yerlerinin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü/merkezine ibraz etmeleri halinde söz konusu döneme ilişkin genel sağlık sigortası tescillerinin iptali yapılacak ve mağdur olmaları engellenecektir.

Ayrıca, ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olan ülkelerde yaşamakta olan Türk vatandaşlarının bulunduğu ülkelerin sigorta kurumlarına müracaat ederek almış olduğu ilgili sağlık yardım hakkı belgesinin (formülerin) bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ikamet adresinin bulunduğu yerdeki Kurumun Yurtdışı İşlemleri Servisine ibraz edilmesi halinde ülkemizde ikamet eden bakmakla yükümlü olduğu kişilerin Kurumumuz sağlık yardımlarından faydalanmaları mümkün olacaktır.

Ülkemiz ile imzalanan sosyal güvenlik sözleşmesinde genel sağlık sigortası uygulamasına ilişkin hüküm bulunmaması halinde bu ülkelerde bulunan kişilerin eşinin, 18 yaş üstü çocuğunun, ana ve babasının Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamına alınması ve sağlık yardımlarından faydalanması söz konusudur.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmayan ülkelerde ikamet eden vatandaşlarımızın da yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda yurtdışı adreslerini güncellemeleri halinde Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre kapsama alınması söz konusu olmayacaktır. Bu kişilerin Türkiye'de ikamet eden bakmakla yükümlü olduğu eşinin, 18 yaş üstü çocuğunun, ana ve babasının Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamına alınması ve sağlık yardımlarından faydalanması söz konusudur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cüneyt ÖLGAÇ
Kurum Başkanı a.
Genel Müdür V.